

این هفته در صفحه سرمایه‌گذاری سراغ گزینه‌های غیربورسی رفتم. ابتدا اسری به فرابورس می‌زنیم و از نگاهی کلان گزینه‌های سرمایه‌گذاری و معامله‌گری در این بازار امروز می‌کنیم، سپس سراغ بورس کالا می‌رویم و در باره معاملات آتی زعفران توضیحاتی مقدماتی ارائه می‌کنیم تا در شماره‌های بعد، با تفصیل بیشتری به این موضوع بپردازیم.

فرابورس ایران چه بازارها، تابلوها، سهام و اوراقی برای خرید و فروش دارد؟

گزینه‌های سرمایه‌گذاری فرابورسی

غیائی
h.babibi@khorasannews.com

درباره بازارها و نمادهای فعال در بورس زیاد شنیده‌ایم اما ممکن است چندان با فرابورس آشنا نباشیم. به خصوص آن که فرابورس نسبت به بورس، بازارها و ابزارهای متنوع‌تری دارد که می‌تواند برای افراد مختلف جذاب باشد. فرابورس هم سهام دارد که برخی از آن‌ها در بازار پایه، محدودیت نوسان کمتری دارد و برای افراد ریسک پذیر مناسب است. همچنین انواع اسناد خزانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری و اوراق با درآمد ثابت دیگر هم در این بازار خرید و فروش می‌شوند که برای افراد ریسک‌گریز جذاب‌تر خواهد بود. ضمناً بازار ابزارهای نوین هم به مرور در حال گسترش است؛ از صندوق‌های مسکن تا صندوق‌های جسورانه، حتی برای افراد دارای روحیه سرمایه‌گذاری، خطرپذیر هم بازار دارایی‌های فکری، پیشنهادهای جذابی دارد.

افسان

۷ تابلوی فعال فرابورس در یک نگاه

به طور کلی در فرابورس، دو نوع بازار وجود دارد؛ بازار نمادهای پذیرش شده و پذیرش نشده. از منظر دیگر می‌توان هفت بازار کلی را در فرابورس شناسایی کرد که هر کدام ویژگی‌های مخصوص به خود را دارد. بازارهای مربوط به سهام در سه دسته جای گرفته‌اند؛ بازار اول، دوم و بازار پایه که خود بازار پایه نیز شامل سه بازار پایه الف، ب و ج است. در بازار ابزارهای نوین می‌توانید انواع صکوک و اسناد خزانه و دیگر اوراق با درآمد ثابت، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، اوراق حق تقدم مسکن و مانند آن را معامله کنید. بازار عرضه اولیه برای عرضه یکجای نمادها، اختراعات (بازار دارایی فکری) و دیگر اوراق تعین شده است و در آن معاملات ثانویه (منظور از بازار ثانویه، همین خرید و فروش‌های چند باره در بورس و فرابورس است) انجام نمی‌شود. بازار ابزارهای مشتقه نیز برای انواع اوراق تبعی راه‌اندازی شده است. جدول زیر برخی مشخصات این بازارها را نشان می‌دهد.

بازار	تابلو	وضعیت پذیرش نمادها	توضیحات
بازار اول	۱	پذیرش شده	بیش از ۱۷۰ نماد در این دو بازار درج شده است که عموماً شبهه‌ناک‌های بورسی هستند اما از نظر حداقل سرمایه شرکت‌ها، شفافیت و حجم مینا متفاوت هستند.
بازار دوم	۳	پذیرش شده	شامل انواع صکوک، اسناد خزانه، اوراق مسکن و انواع صندوق قابل معامله، جسورانه و مسکن.
بازار ابزارهای نوین	۴	پذیرش شده	بازار دارای‌های فکری در این جا قرار دارد.
عرضه اولیه	۵	پذیرش نشده	شامل بازارهای پایه الف، ب و ج که در مجموع بیش از ۳۰۰ نماد در آن‌ها درج شده است. شفافیت در این بازار اندک و بعضاً دامنه نوسان بیشتر از ۵ درصد است که ریسک را افزایش می‌دهد.
بازار پایه	۷	پذیرش نشده (به جز پایه الف)	این بازار محل معامله انواع قرار دادهای اختیار معامله، قرار دادهای آتی، پیمان آتی و قرار دادهای معاوضه است که تاکنون فقط امکان دادوستد قرار دادهای اختیار معامله و سهام و اوراق بدهی در این بازار فراهم شده است.
ابزار مشتقه	۸	پذیرش شده	خریداران در این بازار شامل اشخاص حقوقی و سرمایه‌گذاران نهادی از جمله بانک‌ها، بیمه‌ها، هلدینگ‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری، صندوق‌های بازتسنگی، شرکت‌های تأمین سرمایه، صندوق‌های جسورانه و... هستند.
شرکت‌های کوچک و متوسط (SME)	۹	پذیرش شده	

بازار سهام فرابورس، ریسکی‌تر از بورس

در بازار سهام فرابورس در مجموع (بازار عادی و پایه) حدود ۴۰۰ نماد درج شده‌اند که شما می‌توانید همانند نمادهای فعال در بازار بورس، با دریافت یک کد معاملاتی، به خرید و فروش آن‌ها بپردازید. البته تفاوت‌هایی وجود دارد که از منظر سهامدار و معامله‌گر بازار سرمایه مهم‌ترین آن‌ها شفافیت کمتر در این بازار است. علاوه بر آن برخی شرکت‌ها با داشتن زبان عملکرد و حتی زبان انباشته در بازار پایه فعال هستند.

در برخی نمادهای فرابورس، دامنه نوسان هم بیش از ۵ درصد (۱۰ درصد) است که هم امکان ایجاد سود بیشتر، در زمان کوتاه‌تر را فراهم می‌کند و هم امکان زیان دهی ناگهانی را افزایش می‌دهد.

تمایز دیگر در حجم میناست. امکان تغییر قیمت بدون لحاظ حجم مینا، نوسان‌پذیری قیمت را افزایش می‌دهد و باز هم به ریسک (و البته قابلیت سودآوری) می‌افزاید. موضوع دیگر هم سهام شناور است. حداقل سهام شناور در بازار دوم فرابورس ۵ و در بازار اول ۱۵ درصد است. همان‌طور که پیش از این توضیح داده‌ایم سهام شناور در نقدشوندگی سهام تأثیر زیادی دارد (به شماره مورخ ۲۳ آذر ۹۶ مراجعه کنید).

بازار ابزارهای نوین؛ یک دنیای متنوع

اما در بازار ابزارهای نوین شما چند گزینه متنوع دارید که با توجه به شرایط و ریسک‌پذیری خود می‌توانید از هر کدام آن‌ها استفاده کنید.

انواع اوراق سرمایه‌گذاری و تأمین مالی مثل انواع صکوک، اوراق مشارکت و اسناد خزانه اولین گزینه‌هایی هستند که در این بازار معامله می‌شوند و برای افراد ریسک‌پذیر گزینه مناسبی محسوب می‌شوند. این اوراق مالی عمدتاً بازدهی ثابت دارند. گزینه دیگر اوراق حق تقدم مسکن است که برخی برای خانه‌دار شدن از آن استفاده می‌کنند اما در بازار شما می‌توانید با خرید و فروش از محل تغییرات قیمت آن سود کسب کنید.

صندوق‌های سرمایه‌گذاری هم برای کسانی که می‌خواهند ریسک خود را کاهش دهند، گزینه‌های مناسبی هستند. برای آشنایی بیشتر با انواع اوراق با درآمد ثابت به شماره مورخ ۱۴ دی و ۱۰ اسفند و برای آشنایی با صندوق‌های سرمایه‌گذاری به شماره‌های ۲۱ دی و ۱۹ بهمن صفحه سرمایه‌گذاری مراجعه کنید.

مشقات؛ ابزارهایی برای پوشش ریسک

ابزار مشتقه به طور کلی به ابزارهای مالی گفته می‌شود که ارزش آن برگرفته از یک دارایی دیگر است یعنی ارزش آن مشتق از یک دارایی دیگر است؛ قرار دادهای سلف، آتی، معاوضه و اختیارات مهم‌ترین ابزارهای مشتقه هستند. در فرابورس ایران، هم اکنون فقط اوراق اختیار و بدهی معامله می‌شود که در این جاقط اوراق اختیار را توضیح می‌دهیم. اختیارات (options) به این صورت عمل می‌کنند که افراد با خرید آن می‌توانند ریسک دارایی اصلی را پوشش دهند. مثلاً فرض کنید که یک سهام به قیمت ۱۵۰ تومان خریده‌اید و امیدوارید تا یک سال آینده تا ۲۰۰ تومان رشد کند و حدود ۲۳ درصد به شما بازدهی بدهد. اما هم‌زمان به دلیل برخی ریسک‌ها در بازارهای جهانی و قیمت‌های فروش شرکت، نگران کاهش قیمت آن به ۱۰۰ تومان می‌باشید. در این حالت شما می‌توانید با خرید اختیار فروش سهم، یک قیمت فروش را برای خود تضمین کنید یعنی اگر قیمت تضمین شده در اوراق اختیار ۱۵۰ تومان باشد، شما با توجه به قیمت آتی سهم می‌توانید ریسک خود را پوشش دهید. مثلاً اگر قیمت سهم به زیر ۱۵۰ تومان رسید، شما از اختیار فروش به قیمت ۱۵۰ تومان استفاده می‌کنید و تعداد دارایی خود را به قیمت ۱۵۰ تومان می‌فروشید. اگر هم قیمت سهم بیشتر از ۱۵۰ تومان شد، از اختیار خود استفاده نمی‌کنید و از سود سهم استفاده می‌کنید. استفاده از این اختیارات، منوط به انتشار آن توسط منتشرکننده سهام اصلی است.

صنایع کوچک و بازار اختراع؛ بازارهایی که عمومی نیستند

دو بازار مهم دیگر فرابورس که به تازگی ایجاد شده‌اند، شرایط خاص‌تری دارند. مثلاً در بازار صنایع کوچک و متوسط (SME) فقط نهادهای حقوقی خاص حق ورود دارند. علت این موضوع در ماهیت این بازار است. این بازار نه برای جذب صنایع خرد بلکه برای تحقق اهداف استراتژیک که جذب سهامداران عمده برای شرکت‌های کوچک است. بازار دارایی فکری یا همان اختراع هم شرایط خاصی دارد. معمولاً افراد ایده‌های اختراعی و شرکت‌های ثبت‌شده بر مبنای ایده نوآورانه در این بازار، بعد از طی مراحل ثبت می‌کنند و بعد از طی تشریفات، عرضه ایده انجام می‌شود و علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری در ایده‌های نوآورانه می‌توانند مالکیت این ایده‌ها را به خود اختصاص دهند. تشریح فرایند شرکت در این عرضه و خرید ایده‌ها، خارج از حوصله این مطلب است و شما می‌توانید جزئیات را در سایت فرابورس ایران بخوانید.

شیعیان مشهد و شریک دیگری ندارد
نصف کربلا نقد اقساط
۰۹۱۵۱۱۶۱۳۹۶ - ۳۸۵۵۰۳۶۰

افساق دلخواه
کیش چین مالزی تایلند
جام جهانی روسیه ترکیه
۳۶۰۹۹۹۳۴

ایتالیا - آنتالیا
محمدزاده ۳۱۴۱۶

محمدزاده ویزای کانادا دبی گرجستان
۳۱۴۱۶ اسپانیا کیش ارمنستان

صربستان
مدیترانه
پویاکیش پرواز ۳۳۰۰۸-۵۱

قاصدک GHASEDAK
شروع پروازها از ۲۵۰۰۰۰
تور بلغارستان وارنا
شروع پروازها از ۱۰۰۰۰۰
تور صربستان بلغراد
تور کشتی کروز
۰۵۱-۳۷۶۶۳۰۸۰

فروش بلیط های خارجی آنتالیا استانبول
روسیه - چین
۳۸۵۸۲۵۳۰

کیش تخصصی ماست
۳۶۰۳۶۰۱۰

کیش شیراز
۳۱۸۱۰

اخذ وقت سفارت اروپا
پیکاپ پاسپورت
تورهای خارجی
با اقساط ۴ ماهه
۳۸۴۳۷۴۷۲

تور بیشت گمشده ژاکرتی
کرمناش، خرم آباد (ویژه تعطیلات خرداد)
۳۸۸۴۳۸۴۴

آنتالیا مارماریس ۳۸۰۷۱ (۵۱)
کوش آداسی بدروم
دبی استانبول
هر چهارشنبه با پرواز
هر هفته با پرواز
لوکس امارات

تشریفات پرواز TASHIRAT PARVAZ
تورهای گروهی آژانس تشریفات پرواز
کاشان آخرین فرصت جشن گلابگیری ۷ خرداد
شمال جنگل گردی ۲۴ خرداد عید سعید فطر
کیش همه روزه گارانتی هتل های هلیا و پارمیدا
۰۹۳۳۵۵۱۹۰۲۶

نازلترین قیمت و شرایط کاملاً استثنایی
دبی / گرجستان
مالزی / تایلند / کیش / قشم
با شرایط اقساط و تضمین کیفیت
چارت کنند پروازهای
مشهد / نجف / مشهد
اخذ ویزای عراق در کمترین زمان ممکن
۰۹۱۵۹۱۶۸۸۴۲

ویژه تعطیلات خرداد
باکو
۳۸۷۹۵۰۱۱

خرید آنلاین پروازهای
جارتی و سستی خدمات اخذ ویزا
دبی مالزی ترکیه
کیش / قشم تمام اقساط
۰۵۱-۳۸۴۶۵۰۰۶

میعاد راه شرق
کیش قشم
قم و کاشان و اصفهان و شیراز

کیش دبی / ترکیه
ارمنستان / گرجستان
اسپانیا
۳۶۰۷۲۰۳۰-۶۰

سفر کارت ملی
دفتر نمایندگی شرق کشور
مجرى تور های بازتسنگى كشورى
چارتر كننده اصلى پرواز های داخلی
ثبت نام بازتسنگى محترم از سراسر كشور
داخلی: 901 380 69 51 +98 | @SafarKartMeli

اصفهان از
مشهد از
تایلند از
مالزی از
آنتالیا از
۰۵۱-۳۸۰۶۹

تور گروهی جمعه ها هر روزه با تمام امکانات
هتل الماسی آژانس مسافرتی
۰۵۱-۳۸۴۶۵۰۰۶

سفر به دبی با ۱۰۰۰ دلار هدیه
ویزا دبی برای التیاف ۴۳۰ دلار
کیان اوج پرواز ۳۷۲۳۶۵۸۹-۹۰-۵۱

تور گروهی اروپا
تور گروهی کانادا
آنتالیا مالزی استانبول
تایلند کیش
۳۶۰۸۶۰۱۱

هتل ۵ ستاره
پارمیس کیش
ترانسفر فرودگاهی، استنتر، سونا، جکوزی
سرو میوه، آب معدنی، چای و قهوه
پارمیس
نمایندگی هتل ۵ ستاره پارمیس کتر
WWW.PARMISTOUR.IR
T.ME/PARMISAGENCY

سفر کارت ملی
دفتر نمایندگی شرق کشور
مجرى تور های بازتسنگى كشورى
چارتر كننده اصلى پرواز های داخلی
ثبت نام بازتسنگى محترم از سراسر كشور
داخلی: 901 380 69 51 +98 | @SafarKartMeli
مشهد مقدس - ناصر خاں چهاره لشكر و ملك الشمره - ۳۶ شماره ۳۷ - شركت سرمايه گذارى سفر كارت ملي
۰۵۱-۳۱۳۰۰